

הליכות חיים

לימוד חודשי של מידות על - פי
ספר 'מסילת ישרים' ומשמעותה של ההלכה
לאור דמותו של הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

לימוד חודשי לאור
דמותו של הרב מרדכי
אליהו זצוק"ל

"הליכות חיים"

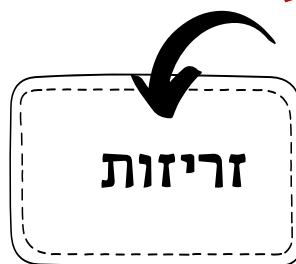
תלמידים יקרים וחביבים, גם החודש נמשיך במסע "הליכות חיים" ונצעד בנושא מידות טובות וחיים של הלכה לאור דמותו המופלאה של הרב מרדכי אליהו, זכר צדיק וקדוש לברכה.

החודש, חודש חשוון, נעסוק במידת הזריזות מתוך הספר "מסילת ישרים" מאת הרמח"ל ובחלק השני של הלימוד נעסוק בקיום ההלכה במרחבי החיים וכמה חשוב שההלכה תהיה חלק בלתי נפרד מחיי היום יום שלנו.

משמעותה של הלכה

מידה על פי מסילת ישרים

החודש נציין אירוע מיוחד 100 שנה לדף היומי שייסד הרב מאיר שפירא מלובלין מאחלים לכם לימוד פורה, משמח ומעצים ביחד.

חבורת ילדי החמ"ד

"זריזות"

אימא של רבקה נסעה ללדת ונאלצה להישאר כמה ימים בבית החולים. רבקה, האחות הבכורה בבית, שמחה מאוד על הולדת האח החדש והבטיחה לאבא ואמא שהשבוע וגם אחרי שאמא תחזור הביתה עם האח החדש היא תעזור כמה שאפשר בבית. היא הכינה טבלה ובה כתבה מה תעשה בכל יום. תוך כדי חלוקת המשימות לימים ולשעות היא רואה שאת חלקן היא אוהבת לעשות כמו: להכין ארוחת ערב ולהקריא סיפור לאחים הקטנים, אבל משימות כמו: שטיפת כלים וקיפול כביסה, שהן משימות יום יומיות, היא פחות שמחה לעשות. הערב הגיע ובכיוור נערמה ערמת כלים.

רבקה חשבה שאולי מחר לפני בית הספר היא תספיק לשטוף אותם. בעוד היא שקועה במחשבות התקשרה סבתא לשאול כיצד הם מסתדרים? ולהגיד שמחר סבא והיא יגיעו לעזור. רבקה פרצה בבכי כי אולי היא עצלנית ולא רוצה לשטוף כלים? ומה יעזור לעשות את המטלה אם היא לא נהנית ממנה? סבתא הרגיעה אותה ואמרה לה שזה קורה לכולם. יש מידה שנקראת "זריזות" ומחר כשתגיע, הבטיחה לה שהן ילמדו יחד.

ואכן למחרת סבא עזר בהכנת ארוחת הערב וסבתא פתחו את ספרו של הרמח"ל במידת הזריזות וקראו את הדברים הבאים:

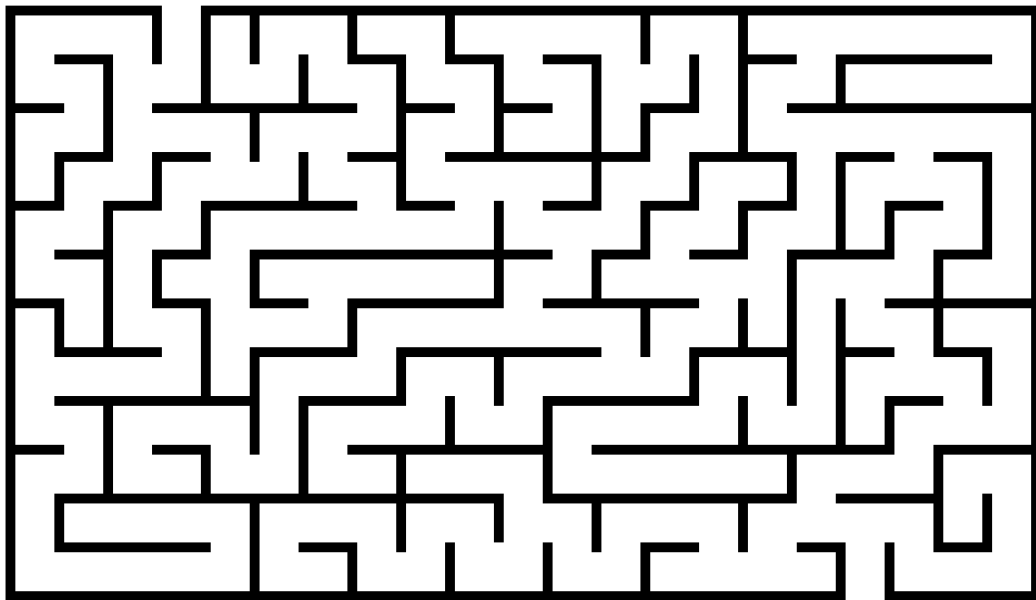
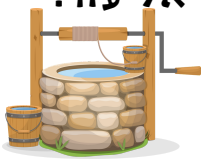
למדו גם אתם אתנו
את דברי הרמח"ל

"אחר הזהירות יבוא הזריזות, כי הזהירות טובה על ה"לא תעשה" והזריזות על ה"עשה", והיינו (תהילים לד טו): סור מרע ועשה טוב. וענינו של הזריזות מבואר, שהוא ההקדמה למצות ולהשלמת ענינם. וכלשון הזה אמרו ז"ל (פסחים ד): זריזים מקדימים למצות. וזה, כי כמו שצריך פקחות גדול והשקפה רבה לינצל ממוקשי היצר ולהמלט מן הרע שלא ישלוט בנו להתערב במעשינו - כן צריך פקחות גדול והשקפה לאחוז במצות ולזכות בהם ולא תאבדנה ממנו. כי כמו שמסבב ומשתדל היצר - הרע בתחבולותיו להפיל את האדם במכמורות החטא, כן משתדל למנוע ממנו עשית המצות ולאבדם ממנו".

מידת הזהירות שלמדנו בחודש שעבר, מלמדת אותנו מה לעשות ומה לא לעשות, איזה מעשה הוא טוב ומאיזה מעשה כדאי להימנע. מידת הזריזות באה לבדוק את דבקותנו במטרה ואת נכונותנו לעשות ולהתמיד יום יום. לפעמים נרגיש שהעשייה הזו מנוגדת לטבע שלנו ועלינו להתגבר ולנסות לעשותה בזריזות. זו עבודה על המידה.

משימה: רבקה וסבתא נזכרו תוך כדי לימוד פרשת חיי שרה בפסוקים על רבקה אמנו שבלטה במידת הזריזות במפגש עם אליעזר כאשר בא לחפש כלה ליצחק. רבקה ראתה את אליעזר וגמליו, השקתה אותו ובזריזות השקתה גם את כל גמליו. זו היתה ללא ספק משימה לא פשוטה לאור העובדה שאין ברז מים בחצר. עזרו לרבקה להגיע לבאר להביא מים לגמליו של אליעזר.

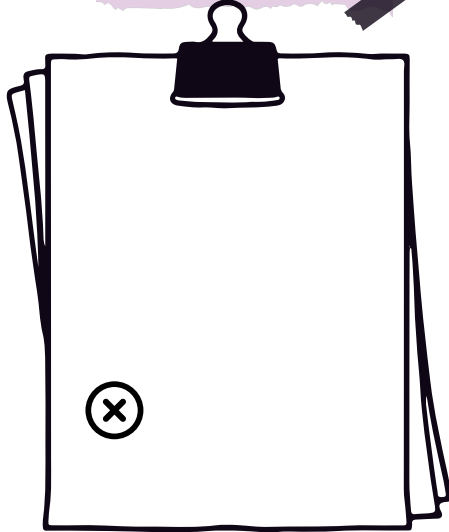

חודש חשוון

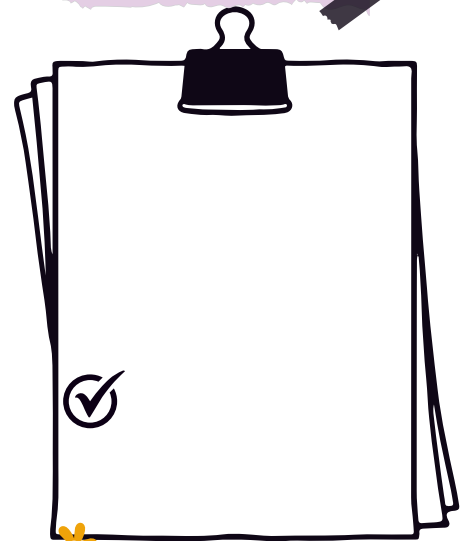

רבקה סיפרה לסבתא שיש משימות שהיא מאוד אוהבת ועושה אותן בזריזות. לפניכם רשימה של משימות. כתבו אלו משימות אתם אוהבים יותר ואלו פחות(ניתן להיעזר במחסן המילים).
הוסיפו לכל עמודה עוד שתי משימות ובדקו האם כל אחד מהחברים בכיתה כתב דברים דומים או שונים מאלו שכתבתם.

צריכה להתגבר כדי לעשות

עושה בזריזות

ללכת לחוג, לקרוא ספר, להתפלל בבוקר, להכין שעורים, לסדר את שולחן השבת, לבקר את סבא וסבתא, ליטול ידיים, לסדר את החדר, לעזור עם האחים הקטנים

לאחר שרבקה וסבתא למדו את מידת הזריזות ניסתה רבקה לחשוב מה יעזור לה לעשות פעולות שהיא פחות אוהבת. היא הבינה שאם תתחיל במה שהיא פחות אוהבת ואז תעבור לדברים האהובים זה יעזור לה. עליה להכין דף משימות יומי ובו תכתוב מתי היא קמה ומתארגנת? מתי תכי שיעורים? תלך לחוגים? ועוד.

תנו לה עצות נוספות שעוזרות לכם לעבוד על מידת הזריזות:

חודש חשוון

סבא שמע את רבקה וסבתא לומדות והוסיף הסבר מאוד מיוחד מהרב חיים סבתו:

כתוב בספרים שהזריזות מתחילה ברגע הראשון שאדם קם בבוקר: אם הוא קם בשעה קבועה בזריזות - כל היום שלו יהיה בזריזות. זאת ההלכה הראשונה בשולחן ערוך. בנוסף - אם הלכת לישון מלא ושמח - תוכל לקום כמו ארי.

הזריזות היא מידה שקונים אותה, אדם מרגיל את עצמו לזה. זריזות זה לא עצבנות. אדם צריך להיות רגוע, שמח וזריז, זה לא סותר את הזריזות. החיד"א אומר שמי שזריז יכול בשבת גם לאכול, גם לישון, גם ללמוד, גם לטייל וגם לדבר עם המשפחה.

אדם עייף הוא תמיד מדוכדך, לעומת זאת הזריזות ממלאת את האדם בשמחה.

הרמח"ל מחדש חידוש שגם הזריזות והמעשים החיצוניים משפיעים על התנהגות הלב. מי שמתנהג בזריזות ופועל בעוצמה, זה משפר את החשק שלו. אם אדם הולך לקיים מצוות במהירות - יהיה לו יותר חשק ורצון בקיום המצוות. אולם, מי שהולך באיטיות ובחוסר רצון, כך גם הוא מרגיש בליבו.

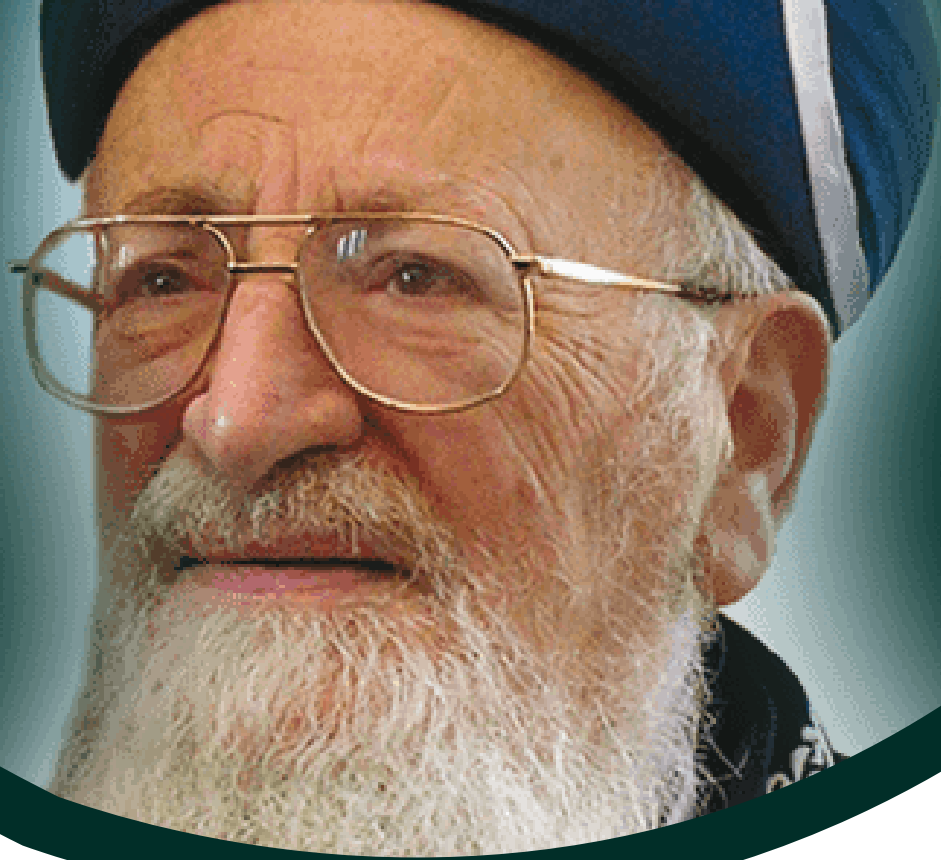
החידוש של הרמח"ל הוא שהמעשים החיצוניים מסוגלים להשפיע על הרגשות והתחושות של האדם.

רבקה החליטה ללמוד מהרב את מידת הזריזות ולהשתדל לקיים את המצוות בחיוך ובשמחה. החלטה זו כבר מילאה את ליבה בהתרגשות ובאושר. ומה איתכם?? מוכנים גם כן לנסות??

בואו נקרא יחד סיפור על הרב מרדכי אליהו זצוק"ל לאור מידת הזריזות.

לומדים מעידותיו - הולכים בדרכיו- מידת הזהירות

רבים היו מגיעים לקבל ברכה מהרב. באחת הפעמים הגיע לרב זוג צעיר לקבל ברכה לרגל אירוסיו שהיו אחרי פורים. הרב שאל אותם מתי החתונה, אך עדיין לא היה להם תאריך. הרב הפתיע אותם ואמר: "אתם מתחתנים לפני פסח". כלומר, בעוד פחות מחודש. מאחר והזמן קצר וההכנות רבות החתן השיב לרב: "בע"ה, אני מקווה שאכן נתחתן לפני פסח". הרב אמר להם שוב: "תחתנו לפני פסח". ואכן, כדברי הרב ובברכתו, הזוג הצעיר התחתן בה' בניסן, לפני הפסח.

רק אחרי פסח הם הבינו מדוע הרב לחץ עליהם להזדרז לקיים את החתונה לפני הפסח. אביה של הכלה נפטר בפתאומיות אחרי פסח. בזכות העובדה ששמעו להוראת הרב, הייתה חתונה שמחה וכולם השתתפו בה. אשרינו שזכינו לשמוע לרב שענינו צופיות למרחוק כל כך.

בואו ניחד לעצמנו זמן מיוחד ביום בו נקפיד על מידת זריזות.
מהיום אשתדל לקיים בשמחה ובזריזות את מצוות :

ההלכה במרחב החיים

רבקה נהנתה ללמוד על מידת הזריזות וניסתה לחשוב איך תוכל לעבוד עליה יום יום.

את המצוות וההלכה קיבלנו במעמד הר סיני ומאז הן נלמדות והן חלק בלתי נפרד מחיינו, החל מהרגע שאנו קמים בבוקר ועד שאנו הולכים לישון.

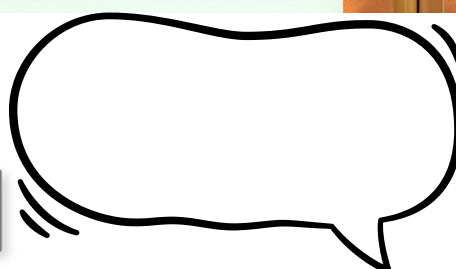
לפניכם משפט שבו התערבבו כל המצוות יחד. הפרידו בין המצוות כמו בדוגמא וסדרו אותן כך שתהיה הפרדה בין המצוות שאנו מקיימים כל יום לבין המצוות שאנו מקיימים באירוע מסוים.

סוכה פילת שחרית ציצית ברכת המזון פסח שמירת שבת צדקה כשרות דאגה-לחברכי בוד-הורים פילת ערבית לצום ביום כיפור לגור בארץ קריאת פרשת עמלקת פילת מנחה מעקה לג

רשימת המצוות היומית

רשימת המצוות לפי אירועים

כתבו כאן את המצוות שאתם מקיימים הכי הרבה פעמים ביום

חודש חשוון

כשאבא של רבקה חזר הביתה לאחר שביקר את אמא בבית החולים סיפרה לו רבקה מה למדה עם סבתא וסבא. אבא לקח את הגמרא והתיישב ללמוד. הוא אמר לרבקה שמידת הזריזות וההתמדה במצוות מתחברת ללימוד הגמרא שהוא לומד כל יום וללימוד הדף היומי שיהודים מתמידים בלימודו כבר 100 שנה!

"מאה שנה?!" נדהמה רבקה וביקשה: "אבא ספר לי איך הכל התחיל?"

לימוד הדף היומי זוהי יוזמה שהגה הרב מאיר שפירא מלובלין בט' באלול תרפ"ג במהלך כינוס רבנים שנערך בפולין. יוזמה זו מבוססת על מספר הדפים שבכל מסכתות התלמוד הבבלי כ-2,711 דפים ומצמידה לימוד דף לכל יום במחזוריות של כ-7 שנים וחצי. דפי התלמוד בנויים כפירוש למשנה. דרך הלימוד אנחנו לומדים הלכה, פרשנות של חז"ל ודרך חיים.

התלמוד הבבלי נקרא גמרא ונקרא גם ש"ס והוא נראה כך:

במרכז, התלמוד בכתב מרובע ובצדדים בכתב רש"י הפרושים.

מה אפשר ללמוד מהדף המצולם?

- 1. איזה פרק מופיע?**
- 2. איזו מסכת מופיעה?**
- 3. מה המילה הראשונה שבה נפתחת הגמרא?**

הלכה

חכמי התלמוד ישבו ולמדו ופירשו את התלמוד וכך ניתן ללמוד לעומק את המצוות וההלכות. התלמוד נכתב בשפה הארמית העתיקה. בואו ננסה ללמוד כמה מילים בארמית. התאימו בין המילה בעברית למילה בארמית:

גברא	מים
איתתא	גבר
דרכא	עולם
עלמא	אישה
זמורתא	סעודה
חלמא	לחם
לחמא	דרך
מיא	חלום
סעודתא	זמורתא

איזו מילה היה לכם הכי קל למצוא? _____

באיזו מילה התקשיתם? _____

מה עזר לכם למצוא התאמה בין המילים? _____

נסו לכתוב בקבוצה משפטים עם שתי מילים בארמית ונראה אם תצליחו להבין אחד את השני.

בחודש חשוון נלמד את ההלכות הקשורות להזכרת גשמים ושאיילת גשמים. פתחו בקיצור שולחן ערוך (מהדורה חדשה) בשער השני, פרקים טו-טז עמודים 49-53.

לימוד ההלכות של: _____

האם זכיתי לקיים?	עם מי למדתי?	הלכה שלמדתי
		נוסח הזכרת גשמים
		זמן הזכרת גשמים
		טעה באמירת "משיב הרוח"
		טעה ואמר "מוריד הגשם" בקיץ
		טעה ואמר "מוריד הטל" בחורף
		מצבי ספק
		אמירת "מוריד הטל" תשעים פעם
		נוסח ברכת השנים
		זמן שאילת גשמים
		טעות בשאילת גשמים

"תנא דבי אליהו:

בַּל הַשּׁוֹנָה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם -

מִבְּטָח לֹא שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא"

(בבלי, מסכת נידה)

